

Uddannelsesprogram for introduktionsstilling i samfundsmedicin

Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed (per 1.1.2018: Center for Klinisk Forskning og forebyggelse)

Videreuddannelsesregion Øst

Indhold

Indledning.....	3
Uddannelsens opbygning	3
Lærings- og kompetencevurderingsmetoder	3
Arbejde med relevante opgaver.....	4
Logbog	4
Portefølje.....	5
Struktureret vejledersamtale vha. kompetencekort.....	5
Uddannelsesvejledning	5
Vejleder	6
Uddannelsesansvarlige overlæge (UAO).....	6
Godkendelse af kompetencer	6
Karrierevejledning	6
Obligatoriske kurser og forskningstræning	7
Specialespecifikke kurser.....	7
Generelle kurser	7
Forskningstræning.....	7
Uddannelsesplan	7
Kvalitetsudvikling af speciallægeuddannelsen	7
Evaluer.dk	7
Inspektorordningen	8
Postgraduat Klinisk Lektor (PKL).....	8
Uddannelsesrådet for samfundsmedicin	8
Links.....	9
Bilag 1: Beskrivelse af uddannelsesvejledningen på ansættelsesstedet.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Bilag 2: Beskrivelse af uddannelsesstedet.....	10
Bilag 3: Individuel uddannelsesplan	12

Indledning

En introduktionsstilling (i-stilling) er det første år af speciallægeuddannelsen i samfundsmedicin. Introduktionsstillingen kan påbegyndes efter afsluttet Klinisk Basisuddannelse (KBU). Modsat hoveduddannelsesforløbet (H-forløb) er det de enkelte afdelinger, der opslår I-stillinger.

Formålet med introduktionsuddannelsen er at give den uddannelsessøgende et grundlæggende kendskab til specialet og opnå basale kompetencer samt mulighed for at finde ud af, om vedkommende ønsker en hoveduddannelse i samfundsmedicin. Introduktionsuddannelsen giver også ansættelsesstedet mulighed for at vurdere, om vedkommende generelt har evner i specialet. Gennemført I-stilling er nødvendig for at påbegynde H-forløb. Alle uddannelsessteder, der er godkendt til I-stilling, skal kunne tilbyde opnåelse af alle fire I-kompetencer.

Samfundsmedicin består af både administrativ medicin og socialmedicin. I-stillinger i begge typer uddannelsessteder giver adgang til at søge H-forløb i samfundsmedicin. Oversigt over samfundsmedicinske uddannelsessteder kan ses på Dansk Samfundsmedicinsk Selskabs (DASAMS) hjemmeside (se oversigt over links sidst i dokumentet).

Målbeskrivelsen (se 'Links') beskriver de kompetencer den uddannelsessøgende skal opnå i løbet af hhv. I- og H-forløb.

Uddannelsesprogrammet er en beskrivelse af det forløb, der er sammensat for at sikre opnåelse af de samfundsmedicinske kompetencer i I-stillingen inkl. lærings- og kompetencevurderingsmetoder, vejledning, kurser og forskningstræning.

Som bilag til uddannelsesprogrammet skal hvert uddannelsessted udarbejde beskrivelser af uddannelsesstedet og uddannelsesvejledningen, og der skal udarbejdes en individuel uddannelsesplan for hver uddannelsessøgende.

Uddannelsens opbygning

Ud over en etårig ansættelse i I-stilling består den samfundsmedicinske speciallægeuddannelse (jf. målbeskrivelsen) af H-forløbet, der er en kombination af samfundsmedicinske og kliniske ansættelser samt teoretiske og færdighedstræning (generelle kurser, forskningstræning, specialespecifikke kurser). Der findes et særskilt uddannelsesprogram for H-forløbet i samfundsmedicin.

Det samlede uddannelsesforløb tilstræbes sammensat, således at den uddannelsessøgende får et så bredt kendskab til de samfundsmedicinske opgaver som muligt, herunder som minimum både socialmedicinske og administrative opgaver.

Lærings- og kompetencevurderingsmetoder

Den uddannelsessøgendes samfundsmedicinske kompetencer, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen. Der er tale om minimumskompetencer, hvilket betyder, at lægen skal have opnået samtlige kompetencer ved afslutningen af uddannelsen. Det forventes således, at uddannelseslægen udvikler kompetencer, der ligger ud over minimumskompetencerne.

For hver enkelt kompetence er der angivet anbefalede lærings- samt kompetencevurderingsmetoder. Ved vurdering af den uddannelsessøgendes læges kompetencer, skal den anvendte metode til kompetencevurdering kunne afgøre, om den uddannelsessøgende læge har eller ikke har erhvervet den pågældende kompetence. Kompetencevurdering foretages løbende i uddannelsesforløbet med henblik på

dokumentation, evaluering og eventuel justering af uddannelsen undervejs (se henvisning til Sundhedsstyrelsens anbefalinger under 'Referencer'). DASAMS har udarbejdet kompetencekort, der er konkretisering af de enkelte kompetencer. Disse er tilgængelige på DASAMS' hjemmeside.

I den samfundsmedicinske introduktionsuddannelse anvendes kun to læringsstrategier:

- Arbejde med relevante opgaver
- Udarbejde portefølje inkl. uddannelsesplan og læringsdagbog

Den obligatoriske kompetencevurderingsmetode:

- Struktureret vejledersamtale vha. kompetencekort mhp. endelig godkendelse på logbog.net af hver af de fire kompetencer i introduktionsuddannelsen

Nærmere beskrivelse af læringsmetoder og vejledning til opbygning af portefølje samt kompetencekort mm. findes på DASAMS' hjemmeside.

Det er karakteristisk for de lægelige opgaver i samfundsmedicin, at læring ikke altid er en lineær læringsproces, hvor det ene "håndgreb" er en forudsætning for, at det næste "håndgreb" kan læres. På den måde kan man beskrive læringen som cirkulær, hvor uddannelseslægen springer på et sted i cirklen, og efterhånden får en forståelse af de mange elementer cirklen er bygget op af. Dette forhold betyder, at det ikke giver mening detaljeret at angive i hvilken rækkefølge kompetencerne erhverves. Derimod kan der i den uddannelsessøgendes uddannelsesplan angives, hvornår kompetencerne forventes at være opnået.

Arbejde med relevante opgaver

Under såvel introduktions- som foregår erhvervelse af de enkelte kompetencer ved at arbejde med relevante opgaver under vejledning. I starten af en ansættelse følges den uddannelsessøgende tæt, men i løbet af ansættelsesperioden foregår arbejdet mere og mere selvstændigt i takt med det stigende kompetenceniveau. De opgaver, som I-lægen arbejder med stiger i sværhedsgrad fra ukomplicerede og typiske for den pågældende afdeling til mere komplicerede og atypiske. Dette sker dog altid på baggrund af vejledning og en individuel afvejning.

Logbog

En forudsætning for at opnå tilladelse til at betegne sig som speciallæge i samfundsmedicin ved afsluttet hoveduddannelse er indsendelse af udfyldt elektronisk logbog (logbog.net). Alle uddannelsessøgende i introduktionsuddannelse skal oprettes ved, at den uddannelsesansvarlige overlæge beder Videreuddannelsessekretariatet om at oprette lægen i logbog.net.

Logbogens kompetencer underskrives af vejlederen (evt. den uddannelsesansvarlige overlæge) i den afdeling, hvor den pågældende kompetence er opnået hhv. af kursusleder, for så vidt det drejer sig om kompetencer opnået ved kursus. Attestation for at det enkelte uddannelseselement er tidsmæssigt gennemført gives af den uddannelsesansvarlige overlæge.

På logbog.net kan den uddannelsessøgende finde en oversigt over eget forløb, sende kompetencer til godkendelse, skrive notater, se en oversigt over kurserne i uddannelsesforløbet, uploade egne filer (fx kursusbeviser og uddannelsesplan og endelig indsende ansøgning om speciallægeanerkendelse til Sundhedsstyrelsen. Tilsvarende kan den uddannelsesansvarlige overlæge (UAO) på logbog.net godkende kompetencer og se de uddannelsessøgendes forløb m.m.

Portefølje

Formålet med udarbejdelse af en portefølje er, at den uddannelsessøgende til stadighed forholder sig reflektivt til sin egen uddannelse og samtidig løbende dokumenterer denne.

Derudover er den et hjælperedskab, der gør det muligt for den uddannelsessøgende undervejs i sit uddannelsesforløb at få arkiveret alle de dokumenter, der skal bruges til den afsluttende ansøgning om speciallægeanerkendelse.

Porteføljen for den samfundsmedicinske speciallægeuddannelses anbefales at bestå af følgende elementer:

- Karriereplan (udbygges fortløbende gennem hele speciallægeuddannelsen)
- Uddannelsesplan (en ny uddannelsesplan for hver ansættelse) NB! Denne del af porteføljen er obligatorisk
- Kopi af udfyldte samtalskemaer (introduktionssamtale, justeringssamtaler og slutevalueringssamtale)
- Læringsdagbog
- CV

Dokumenter fra porteføljen kan uploades til den elektroniske logbog www.logbog.net.

Dokumenter, der uploades på logbog.net må ikke indeholde personhenførbare oplysninger frasat oplysninger vedr. uddannelseslægen selv.

Dokumenter, der uploades andre steder end i den private mappe, kan ses af alle dem, der er tildelt adgang til logbogen (UAO og vejledere) på alle de afdelinger, som lægen er, har været eller vides at skulle ansættes på.

Nærmere beskrivelse af opbygning af portefølje mm. findes på DASAMS' hjemmeside (se Links).

Struktureret vejledersamtale vha. kompetencekort

Dette er en aftalt vejledersamtale, hvor der med udgangspunkt i de af DASAMS udarbejdede kompetencekort (se links) gives feedback på de delkompetencer, der er erhvervet siden sidste samtale. Ved hjælp af kompetencekortene samt refleksionsark bliver det muligt at vurdere, om den uddannelsessøgende læge på et tilstrækkeligt højt niveau har eller ikke har erhvervet alle de delkompetencer, der er nødvendige for en godkendelse af hver konkretisering og i sidste ende den endelige samlede kompetence-godkendelse på www.logbog.net. Det forventes at den uddannelsessøgende i god tid inden vejledermøde fremsender begrundelse for, hvorfor man har opnået delkompetencer (fx i form af refleksionsarket).

Der findes på <http://www.danskselskabforfolkesundhed.dk/Målbeskrivelse> ark til udfyldelse i forbindelse med hhv. introduktionssamtale, justeringssamtale og slutevalueringssamtale.

Den uddannelsessøgende læge får i forbindelse med den strukturerede vejledersamtale mulighed for, med udgangspunkt i refleksionsark, portefølje, at fremlægge sine egne overvejelser/refleksioner over opgavehåndteringen, herunder egen rolle og indsats, hvilket bidrager til læringen.

Nedenfor beskrives kort, hvordan læringsmetoderne anvendes og kompetencevurderingen foregår på det enkelte ansættelsessted, og hvem skal foretage kompetencevurderingen.

Uddannelsesvejledning

Under ansættelser i I- skal der gives konkret, individuel uddannelsesvejledning som anført i målbeskrivelsen. Vejledningen gives af den person, der af den uddannelsesansvarlige overlæge er udpeget

til vejleder. Uddannelsesvejledningen foregår på de enkelte uddannelsessteder. Vejledersamtaler forventes at finde sted hver 3. måned samt efter behov.

Vejleder

En vigtig del af speciallægeuddannelsen er den uddannelsessøgendes mulighed for vejledning, refleksion og sparring undervejs. Derfor skal alle uddannelsessøgende tildeles en vejleder. Som udgangspunkt kan læger på et højere uddannelsesniveau end den uddannelsessøgende udpeges til vejleder.

Hvis uddannelsen ikke forløber planmæssigt i henhold til uddannelsesprogrammet og uddannelsesplanen, har vejlederen pligt til at forsøge at afhjælpe den uddannelsessøgendes problem. Ved utilfredsstillende forløb er både den uddannelsessøgende og vejlederen forpligtet til at orientere den uddannelsesansvarlige overlæge jf. Sundhedsstyrelsens Vejledning om Kompetencevurdering (se 'Links').

Uddannelsesansvarlige overlæge (UAO)

Den uddannelsesansvarlige overlæges opgaver er ikke præciseret eller afgrænset i bekendtgørelser eller lignende. Nedenstående skal alene ses som anbefalinger til både uddannelsessøgende, afdelingsledelser og de uddannelsesansvarlige overlæger:

- Fordele uddannelsesopgaver
- Sikre at uddannelse og arbejdstilrettelæggelse sammentænkes
- Udarbejde og revidere introduktionsmateriale og uddannelsesprogrammer og sikre, at den uddannelsessøgende modtager det
- Udvælge vejledere og tildele den uddannelsessøgende en vejleder
- Sikre at de formaliserede uddannelsesplaner udarbejdes og at uddannelsessamtaler gennemføres
- Attestere gennemførte uddannelseselementer
- Rådgive om videreuddannelse og karriereplanlægning
- Inspirere til relevante videnskabelige aktiviteter
- Udvikle og kvalitetssikre iværksatte uddannelsesfunktioner
- Sikre og udføre evaluering af afdelingens uddannelse af uddannelsessøgende, og at der følges op på disse evalueringer.

Godkendelse af kompetencer

Så vidt muligt skal kompetencerne i målbeskrivelsen godkendes af en speciallæge i samfundsmedicin. Man kan godkende kompetencer, hvis man er på et højere uddannelsesniveau og er udpeget af UAO.

Er der kompetencer, der ikke kan opnås på ansættelsesstedet, skal der (så vidt muligt inden for de første tre måneder af opholdet) træffes aftale med andre ansættelsessteder om fokuseret ophold, så kompetencerne kan opnås dér.

Det er op til den uddannelsessøgende, vejlederen og UAO i fællesskab at lægge en plan, hvis et uddannelsesforløb ikke forløber hensigtsmæssigt. Hvis der ikke kan rettes op på uddannelsesforløbet skal sekretariatet for lægelig videreuddannelse kontaktes mhp. rådgivning.

Karrierevejledning

Karrierevejledning indgår som et væsentligt element i lægers videreuddannelse og skal være med til at sikre, at lægen foretager det bedste valg i forhold til muligheder og kompetencer inden for den fastsatte tidsramme i den lægelige videreuddannelse.

Videreuddannelsesregionen tilbyder den uddannelsessøgende læge information om, hvor og hvordan han/hun kan få yderligere oplysninger om de enkelte specialer, herunder relevante hjemmesider og faglige profiler.

Obligatoriske kurser og forskningstræning

Specialespecifikke kurser

Der er ikke obligatoriske specialespecifikke kurser i i-stillingerne.

De specialespecifikke kurser i H-forløbet er overordnet beskrevet i målbeskrivelsen. Annoncering af de enkelte kurser og læringsmål findes på DASAMS' hjemmeside.

Generelle kurser

Under I-stillingen skal gennemføres et 2-dages kursus i 'Pædagogik 2 (Vejledning)'. Den uddannelsessøgende skal selv holde sig orienteret om tilmelding. For yderligere information henvises til det regionale videreuddannelsessekretariats hjemmeside og Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

NB! Tidligere var Sundhedsvæsnets Organisation og Ledelse 1 (SOL1) en del af I-stillingen. Det er nu en del af H-forløbet.

Derudover må det individuelt aftales med vejlederen, hvad der er muligheder og interesse for fx kurser i patientsikkerhed, forvaltningsret, offentlighedslov eller projektarbejde.

Forskningstræning

Forskningstræning gennemføres under H-forløbet.

Uddannelsesplan

Den uddannelsessøgende skal med udgangspunkt i uddannelsesprogrammet sammen med vejlederen udarbejde en individuel uddannelsesplan, hvor de konkrete arbejdsopgavers sammenhæng med målbeskrivelsen gøres klart. Uddannelsesplanen kan justeres efter behov.

Kvalitetsudvikling af speciallægeuddannelsen

Det Nationale og de Regionale Råd for lægers Videreuddannelse skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse. Til løsning af denne opgave anvender Det regionale Råd de uddannelsessøgendes evaluering af afdelingerne samt inspektorrapporter ligesom man drøfter uddannelsesmæssige spørgsmål med repræsentanter fra specialet i de regionale specialespecifikke uddannelsesråd, hvor specialets postgraduate kliniske lektor (PKL) er formand og de uddannelsesansvarlige overlæger samt en uddannelsessøgende er medlemmer.

Evaluer.dk

Evaluer.dk er det site, hvor de uddannelsessøgende skal evaluere deres uddannelsesforløb. Læger i I-forløb skal via UAO sikre, at de tilmeldes.

Ved afslutning af hvert delforløb skal den uddannelsessøgende besvare spørgsmål om uddannelsesprogrammet, gennemførelse af uddannelsesplan og uddannelsesstedet og dets læringsrammer. Den uddannelsessøgende modtager log-in via mail fra Videreuddannelsessekretariatet.

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse offentliggør de uddannelsessøgendes evalueringer af uddannelsesstederne. Alle kan tilgå (anonymiserede) resultater af evalueringerne via www.evaluer.dk med

angivelse af et gennemsnit af alle evalueringer på det givne uddannelsessted. UAO, Videreuddannelsessekretariatet samt PKL har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstederne. Det forventes at afdelingerne løbende anvender disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

Inspektorordningen

Inspektorordningen har til formål at bidrage til kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af den lægelige videreuddannelse på uddannelsesafdelingerne på landets sygehuse. Afdelinger skal besøges minimum hvert fjerde år, hvis ikke særlige forhold gør sig gældende.

Oplever den uddannelsessøgende et utilfredsstillende uddannelsesforløb kan man søge om at få afdelingen vurderet ved et inspektorbesøg. Anmodningen skal rettes til Sundhedsstyrelsen.

I praksis fungerer ordningen ved, at to inspektorer aflægger et besøg på en uddannelsesafdeling. Forud for besøget udfærdiger afdelingen en selvevalueringsrapport med en analyse af uddannelsesfunktionen og miljøet på afdelingen. På baggrund af rapporten gennemfører inspektorerne kvalitative interview med relevante personalegrupper. Inspektorerne analyserer samtidig afdelingens rutiner og procedurer, der er relevante for afdelingens uddannelsesfunktion og miljø og udarbejder en inspektorrapport. Rapporten inkl. aftale med indsatsområder forelægges afdelingen til godkendelse og underskrift. Aftalen skal omfatte løsningsforslag til udvikling og forbedring af uddannelsesfunktion og miljø og indeholder en handlingsplan og tidshorisont. Ved opfølgende besøg revurderes afdelingen med fokus på indsatsområderne. Efter et inspektorbesøg offentliggøres en rapport fra inspektorernes besøg.

Inspektorerne er typisk speciallæger og uddannelsessøgende fra specialet, der via de videnskabelige selskaber kan deltage i inspektorordningen.

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse skal løbende og i samarbejde med afdelingens UAO, specialets PKL og uddannelsesrådet vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne.

Postgraduat Klinisk Lektor (PKL)

PKL har som opgave at sikre rådgivning i forbindelse med uddannelsesplanlægning og regional kursusaktivitet, ligesom PKL har en rådgivende funktion, når eventuelle problematiske uddannelsesforløb skal tackles. PKL er formand for det regionale uddannelsesråd for samfundsmedicin.

Uddannelsesrådet for samfundsmedicin

Uddannelsesrådet for samfundsmedicin under det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse drøfter spørgsmål om kvaliteten af videreuddannelsen på de uddannelsessteder, der indgår i den samfundsmedicinske uddannelse i regionen. Uddannelsesrådet består af de uddannelsesansvarlige overlæger i specialet i regionen, en uddannelsessøgende i specialet (udpeget af DASAMS), en yngre læge i specialet (udpeget af Yngre Læger) samt specialets lokale PKL. En medarbejder fra Videreuddannelsessekretariatet varetager sekretariatsfunktionen.

Uddannelsesrådet for samfundsmedicin i Videreuddannelsesregion Øst holder møde minimum to gange årligt.

Links

Dansk Selskab for Samfundsmedicin (DASAMS): <http://www.dankselskabforfolkesundhed.dk/DASAMS>

DASAMS's materiale om speciallægeuddannelsen:

<http://www.dankselskabforfolkesundhed.dk/Speciallægeuddannelsen.192.aspx>

Her findes bl.a.

- Målbeskrivelse
- Beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsmetoder
- Skabelon til introduktionssamtale
- Skabelon til justeringsamtale
- Skabelon til slutevalueringssamtale
- Kompetencekort til introduktionsuddannelsen
- Kompetencekort til hoveduddannelsen
- Kursusmål for specialespecifikke kurser
- Kursusmål for forskningstræning
- Vejledning til 360-graders evaluering af H4 Teamleder
- Vejledning til opbygning af portefølje

Den regionale lægelige videreuddannelse inkl. oversigt over PKL og kurser: www.laegeuddannelsen.dk

Sundhedsstyrelsens beskrivelse af kompetencevurdering:

<http://sundhedsstyrelsen.dk/publ/Publ2013/08aug/KompetenceVurdMetoder.pdf>

Lægeforeningens karriererådgivning:

<http://www.laeger.dk/portal/page/portal/LAEGERDK/Laegerdk/Karriere%20og%20Kurser/Karrierecoaching>

Den elektronisk logbog for speciallægeuddannelsen: <https://secure.logbog.net/login.dt>

Site for evaluering af uddannelseselementer i speciallægeuddannelsen: <https://www.evaluer.dk/>

Vejledning om uddannelsesprogrammer i den lægelige videreuddannelse:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=121160>

Bilag 1: Beskrivelse af uddannelsesvejledningen på ansættelsesstedet

Ved Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed fungerer den uddannelsesansvarlige overlæge også som vejleder og varetager i samarbejde med den uddannelsessøgende følgende funktioner:

- Sikre at uddannelse og arbejdstilrettelæggelse sammentænkes
- Udarbejde og revidere introduktionsmateriale og uddannelsesprogrammer og sikre, at den uddannelsessøgende modtager det
- Sikre at de formaliserede uddannelsesplaner udarbejdes sammen med den uddannelsessøgende og at gennemføre det af Sundhedsstyrelsen foreskrevne samtale- og evalueringssystem
- At være personlig "træner" for dig
- At tage medansvar for den praktiske gennemførelse af dit uddannelsesprogram
- Sikre at foregår som beskrevet i uddannelsesprogrammet og har en rimelig kvalitet
- Attestere gennemførte uddannelseselementer
- Rådgive om videreuddannelse og karriereplanlægning
- Inspirere til relevante videnskabelige aktiviteter
- Udvikle og kvalitetssikre iværksatte uddannelsesfunktioner
- Sikre og udføre evaluering af afdelingens uddannelse af uddannelsessøgende, og at der følges op på disse evalueringer.

Bilag 2: Beskrivelse af uddannelsesstedet

Region Hovedstadens Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed (FCFS) er udviklet fra Befolkningsundersøgelserne i Glostrup, som blev startet i 1964. Centret, som er en decentral enhed under Center for Sundhed (CSU) i Region Hovedstaden, har udviklet sig fra at være et center med fokus på befolkningsundersøgelser til at være en institution, hvor det overordnede formål er at gennemføre forskning inden for forebyggelse, men hvor epidemiologi og sundhedstjensteforskning er væsentlige delemner.

Centret har tre overordnede funktioner:

- Befolkningsbaseret epidemiologi, hvor årsager til sygdom identificeres
- Klinisk epidemiologi, hvor årsager til dårlige patientforløb identificeres
- Sundhedsfremme og forebyggelse, hvor modeller for forebyggelse udvikles og afprøves ofte inden for rammer af medicinsk teknologivurdering

Centrets formål er således at gennemføre studier af befolkningen for at beskrive udviklingen i helbredstilstand, livsvaner og levevilkår, og derved at finde faktorer af betydning for udvikling af sygdomme, samt gennemføre studier af patientpopulationer for at beskrive udviklingen i resultaterne af disse behandlinger samt identificere faktorer af betydning for dårlige og gode patientforløb. Desuden er det et formål at analysere og optimere kvaliteten af sundhedsvæsenets ydelser, bl.a. ved at analysere og vurdere data fra kliniske databaser.

Ud over denne forskning deltager centret også i undervisning såvel præ- som postgraduat af læger og andet sundhedspersonale. Centret er knyttet til Københavns Universitet med tre kliniske professorater og to eksterne lektorater.

Den stilling, hvortil uddannelsesprogrammet er knyttet, er placeret i afdelingen for sundhedsfremme og forebyggelse. Afdelingen arbejder med forskning og myndighedsbetjening og udarbejder blandt andet sundhedsprofiler for Region Hovedstaden. Sundhedsprofilerne omfatter bl.a. monitorering af borgernes sundhedsadfærd og kronisk sygdom og er dermed et vigtigt planlægningsværktøj for Region Hovedstaden og kommunerne i regionen. Afdelingens forskningsområder spænder fra analyser af lokalområdets betydning for sundhed og sygdom, interventions- og implementeringsforskning med fokus på strukturel forebyggelse og kombinerede strategier, udvikling af metoder til monitorering af borgere med kroniske sygdomme samt udvikling af populationsbaserede evalueringsprogrammer for forløbsprogrammer for kronisk sygdom.

Den uddannelsessøgende vil deltage i arbejdet med sundhedsprofilerne, hvilket bl.a. omfatter udarbejdelse samt formidling af sundhedsprofilerne mhp. at øge befolkningens sundhed. Den uddannelsessøgende vil derfor medvirke i udfærdigelse af analysestrategier, analyse og fortolkning af data samt skriftlig og mundtlig vidensformidling. Den uddannelsessøgende vil således få et tæt samarbejde med den politisk administrative enhed i Region Hovedstaden og med sundhedsplanlæggere i kommunerne. Arbejdet vil foregå under supervision som beskrevet i det følgende.

Bilag 3: Individuel uddannelsesplan

Dette afsnit beskriver, hvordan din kompetenceudvikling mest hensigtsmæssigt kan forløbe under den 12 måneders ansættelse i introduktionsstillingen.

Den første tid i ansættelsen vil være en introduktionsperiode, hvorunder du vil blive orienteret om FCFS' opgaver, virkefelt og værdigrundlag. Introduktionen er nærmere omtalt i dit specifikke introduktionsprogram, der udarbejdes af FCFS.

Formålet med introduktionen er, at gøre den uddannelsessøgende bekendt med:

- Region Hovedstaden, CSU og FCFS' organisation
- Funktioner og rutiner i Forskningscentret generelt
- Centrets principielle og aktuelle arbejdsområder
- Personalet på Centret og dets arbejdsopgaver

Vejlederen er ansvarlig for tilpasning af introduktionsprogrammet i forhold til den konkrete uddannelsessøgende. Introduktionsprogrammet indeholder en plan for de første to uger af ansættelsen, bl.a. med:

- Rundvisning på Centeret herunder information om lokaleforhold m.m.
- Personlig præsentation for kolleger på Centret ved korte formelle samtaler på to-mands hånd, hvor den nyansatte får mulighed for at sætte sig lidt ind i hver enkelt persons arbejdsområde samt mulighed for at præsentere sig selv.
- Instruktion i praktiske administrative procedurer
- Introduktionssamtale i henhold til uddannelsesprogrammet ved vejleder
- Introduktion til vigtige samarbejdspartnere udenfor centret

Formålet med introduktionen er at gøre den uddannelsessøgende bekendt med funktioner, rutiner og personale i FCFS og samarbejdende afdelinger. Desuden vil den uddannelsessøgende og vejlederen ved introduktionssamtalen sammen gennemgå uddannelsesprogrammet, og hvordan det skal fungere i praksis.

Indholdet i oplæringen under ansættelsen samt mulige læringsstrategier og evalueringsstrategier generelt fremgår af målbeskrivelsen for speciallægeuddannelsen i samfundsmedicin.

Krævede opnåede kompetencer fremgår af logbog for introduktionsuddannelsen i samfundsmedicin, der udleveres ved ansættelsen.

De i målbeskrivelsen omtalte generelle samfundsmedicinske kompetencer i relation til den daglige opgavevaretagelse i centret omfatter:

- Projektledelse af forskningsprojekt om forebyggelse af allergi og astma – herunder initiativ til og kooordination af samarbejde med andre nationale og internationale forskningsinstitutioner, indhentning af etiske godkendelser, udarbejdelse af studiedesign, protokoller og fondsansøgninger om penge til løn, blodprøve-analyser, data mv., udarbejdelse af analyseplaner og analyseprogrammer til samarbejdspartnere, håndtering og analyse af store mængder data, formidling og diskussion af data skriftligt i artikler, posters, notater og lignende, og mundtligt ved fremlæggelser på forskermøder, konferencer mm.

- Projektledelse af forskningsprojekt om effekt af helbredsundersøgelser af befolkningen – herunder indhentning af etiske godkendelser, udarbejdelse af studiedesign og protokoller, håndtering og kobling af data til danske nationale registerdata, analyse, formidling og diskussion af data skriftligt i artikler, posters, notater samt i fora for lægfolk og lignende, og mundtligt ved fremlæggelser på forskermøder, for kolleger i andre specialer, konferencer mm.
- Vejleder for forskningsårs-studerende og ph.d.-studerende i forskningsprojekt om jod og thyreoideasygdomme – herunder monitorering af jodberigelsen
- Planlægning og deltagelse i mødeforløb – herunder indkaldelse, mødeledelse, dagsorden og referat
- Kendskab til biobanken –herunder opbygning og dokumentation, samt arbejdet i befolkningsundersøgelserne – herunder opbevaring af data, udarbejdelse af spørgeskemaer, indtastning og evaluering af data

I forbindelse med arbejdet at stifte bekendtskab med og anvende en række administrative kompetencer omfattende:

- forvaltningsretslige grundprincipper (eks: Videnskabsetiske regler, Lov om behandling af personoplysninger)
- arbejde indenfor rammerne af specifikke lovgivningsbeføjelser (eks: Registerlovgivningen og Videnskabsetiske regler)
- sproglig relevant og forståelig formulering/ formidling i henhold til Centerets normer og retningslinier
- relevante informationssystemer (eks: forskningsdatabaser mv.)

Det forventes herudover, at den uddannelsessøgende under uddannelsesforløbet opnår

- Viden om samfundsmedicinsk terminologi og definitioner, der vedrører forebyggelse, sundhedsfremme, m.v.
- Viden om sundhedsvæsenets organisation, struktur og funktion
- Stifter bekendtskab med holdningsmæssige og etiske problemstillinger og dilemmaer (eks: vedr. prioritering)
- Indgående kendskab til metoder i forbindelse med epidemiologisk forskningsmetode og kvalitetsudvikling

Samtaler og Vejledning

Din kompetenceudvikling støttes gennem jævnlige møder mellem dig og din vejleder. I skal som minimum holde formelle vejledningsmøder ved ansættelsens start, efter 3. måned, 6. måned, 9. måned samt 11. måned. Ved det første møde skal du sammen med din vejleder gennemgå målbeskrivelse, uddannelsesprogram og logbog/portefølje. Vejlederen vil desuden hjælpe dig med at udarbejde en initial uddannelsesplan. I fællesskab afklarer I, hvad du allerede kan, og på hvilke områder du har specielle uddannelsesbehov. Det afklares også, om du har specielle interesser, og om disse kan indfries under ansættelsen i Centeret.

Uddannelsesplanen

Ud fra målbeskrivelsen og uddannelsesprogrammet udarbejdes i samarbejde med din vejleder en konkret individuel uddannelsesplan med udgangspunkt i Centerets arbejdsopgaver og dine uddannelsesbehov. Denne vurderes, justeres og revideres i samarbejde med din vejleder ved de nævnte vejledningsmøder.

Uddannelsesplanen er et redskab til at systematisere og effektivisere din kompetenceudvikling. Ved hvert møde skal du og din vejleder således vurdere det hidtidige forløb og lægge en plan frem til næste aftalte møde. Sammen fokuserer og prioriterer I dine læringsmål, og I udarbejder efter behov konkrete planer for de enkelte mål og fastsætter en tidsfrist for opnåelse af målene. Før dit næste møde med din vejleder skal du udarbejde en kort skriftlig disposition over din læring med kommentarer til læringsprocessen, samt de specifikke kompetencer du har arbejdet med. Ved mødet diskuteres dit oplæg med vejlederen.

Planlægning er vigtig, hvis målene skal nås inden for et år. Ved vejledermøderne fører I kontrol med, at kompetencemålene udvikles i overensstemmelse med planen. Uddannelsessøgendes kompetenceudvikling foregår i forskelligt tempo, og de enkelte mål vil nås meget individuelt bl.a. afhængig af den enkeltes forudsætninger og arbejdsopgaver. Men det er vigtigt at holde sig målene for øje og komme i gang med de forskellige opgaver i god tid. Din vejleder skal hjælpe dig med dette, bl.a. ved at følge op. Det skal understreges, at du også selv er ansvarlig for progressionen i din professionelle udvikling, som løbende vurderes af din vejleder.

LÆRINGSSTRATEGIER

For hvert af de i målbeskrivelsen opstillede mål er der i målbeskrivelsen angivet, hvordan målet kan nås med én eller flere læringsmetoder.

På baggrund heraf omfatter læringsmetoderne i ansættelsen

Selvstudium

Det forventes, at den uddannelsessøgende i løbet af ansættelsen bl.a. ved selvstudium tilegner sig relevante dele af samfundsmedicinsk basisviden, herunder vedrørende terminologi, lovgivning mv. Det forventes ligeledes, at den uddannelsessøgende holder sig løbende ajour med den overordnede udvikling på sundhedsområdet, herunder den samfundsmæssige/politiske udvikling.

Følgende litteratur findes relevant at stifte bekendtskab med i forbindelse med ansættelsen:

- Klinisk forskningsmetode. En grundbog. Redigeret af Torben Jørgensen, Erik Christensen og Allan Linneberg. Munksgaard 2016.
- Hvordan organisationer fungerer – en indføring i organisation og ledelse. Dag Ingvar Jacobsen, Jan Thorsvik. Hans Reitzels 2014.
- Sundhedsøkonomi. Kjeld Møller Pedersen. Munksgaard 2013.
- Sundhedsvæsen og sundhedspolitik. Signild Vallgård, Terkel Christiansen, Allan Krasnik. Munksgaard 2016.
- Potentialeledelse. Strategisk ledelse i fagprofessionelle organisationer. Søren Barlebo Rasmussen: <http://barlebokon.dk/ny-bog-potentialeledelse>

- Systematic Evidence Reviews to Answer Health Care Questions. Heidi D. Nelson. Lippincott Williams and Wilkins 2014.
- Clinical epidemiology. Robert Fletcher et al. Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia 1996.
- Sygdomsforebyggelse. Vallgård S, Jørgensen T, Diderichsen. Munksgaard Danmark 2014.
- Mendelian Randomization: Methods for Using Genetic Variants in Causal Estimation. Stephen Burgess, Simon G. Thompson. 2015. Chapman and Hall.
- Bekendtgørelse og love ang. forskning, registre og kliniske databaser
- De videnskabsetiske regler.
- Patientsikkerhedsloven.
- Sundhedsstyrelsens strategi for kvalitetsudvikling i Sundhedssektoren.
- Lov om behandling af personoplysninger

Tildelte opgaver/ sagsforløb

Oplæring i dagligdagen foregår ved opgaveløsning under instruktion og supervision samt egen refleksion herover.

Uddannelsesstillingen skønnes at kunne bibringe den uddannelsessøgende alle af de beskrevne kompetencer indenfor alle 7 lægeroller, som de er angivet i DSSAM's målbeskrivelse for videreuddannelsen indenfor samfundsmedicin.

Den uddannelsessøgende vil under ansættelsen bl.a. beskæftige sig med følgende konkrete opgaver:

A. Projektledelse af forskningsprojekter

- *“Tracing the causes of allergy and asthma: Mendelian randomization studies based on 500,000 individuals from the UK Biobank”*
- *“Epidemiological studies of the preventive effect of repeated general health examinations”*

I et samarbejde med samarbejdspartnere i projektet vil den uddannelsessøgende få ansvar for udarbejdelse og formidling af resultaterne. Projektledelsen omfatter blandt andet:

- Koordinering af forskningsprojekter og samarbejder
- Lede forskningsmæssig udnyttelse af data fra projektet
- Vejledning og supervision af studerende

B. Analyse og formidling af data

Analyse af data fra de indgående befolkningsundersøgelser skal følge gængse epidemiologiske/statistiske metoder. Den uddannelsessøgende skal lære sig disse metoder, så resultaterne bliver så retvisende som muligt. Desuden skal den uddannelsessøgende være med i formidlingen af resultaterne i peer-reviewed journals, notater og posters samt ved præsentationer ved møder og konferencer.

Centerets møder/ konferencer mv.

Endvidere sker oplæring gennem deltagelse i faglige diskussioner ved konferencer, ugentlige møder og undervisningsseancer i Centeret.

Deltagelse i kurser og konferencer

Deltagelse i kurser vil blive tilrettelagt ud fra den uddannelsessøgendes behov og kompetencer, samt ud fra, hvad der er relevant for ansættelsen. Tilrettelæggelse af kursusdeltagelse vil forgå i samarbejde mellem vejleder og uddannelsessøgende med henblik på at sikre en planlagt og målrettet uddannelsesindsats. Ved deltagelse i kurser herunder kan der som udgangspunkt forventes bevilliget fri med løn.

EVALUERINGSSTRATEGIER

Vejlederens evaluering af dig

I målbeskrivelsen opstilles en række evalueringsmetoder, der efterfølgende knyttes til de enkelte kompetencemål. Det er således angivet, hvordan kompetencemålene kan evalueres. Dine kompetencer vil blive vurderet ved hjælp af de evalueringsmetoder som er anført i målbeskrivelsen ved de enkelte punkter for introduktionsuddannelsen. Herudover vil der, i dialog med din vejleder, naturligt ske en løbende uformel vurdering af og tilbagemelding til dig i det daglige arbejde, med vurdering af progressionen i din kompetenceerhvervelse.

Efter eget ønske kan du inddrage selvvurdering og refleksioner over praksis.

Din evaluering af afdelingen

Evaluering og vejledning i dit uddannelsesforløb indgår som naturlige redskaber for at effektivere intentionerne i målbeskrivelser og uddannelsesprogrammer. Det overordnede formål er at kvalitets-sikre og kvalitetsudvikle den lægelige videreuddannelse. Kvalitet skal kendetegne uddannelsesprocessen, og der skal i hvert enkelt uddannelseselement stræbes efter at optimere udbyttet af din uddannelse.

Samfundsmedicinsk kompetence udvikles som et samspil mellem det arbejde, du, som uddannelsessøgende læge, udfører, den indsats, du selv gør i tilegnelsen af faget, og den vejledning, supervision og undervisning dit uddannelsessted giver.

Sundhedsstyrelsen har opdateret retningslinjerne for evaluering af den lægelige videreuddannelse fra september 2015 samt retningslinjer for vejledning og evaluering af uddannelsessøgende i den lægelige videreuddannelse fra august 2008 på Styrelsens hjemmeside www.sst.dk.

Ved stillingsophør skal du udfylde et evalueringsskema i elektronisk form på www.evaluer.dk. Skemaet opsamler dine oplevelser og erfaringer med uddannelsesstedets indsats for så vidt angår de uddannelsesmæssige elementer.

Inspektorordningen er et tilbud fra Sundhedsstyrelsen til uddannelsessteder. Ordningen har til formål at inspirere til udvikling og forbedring af kvaliteten af den lægelige videreuddannelse på den enkelte institution. Ved et eventuelt inspektorbesøg er det derfor vigtigt, at du indgår i en ærlig og konstruktiv dialog med såvel din uddannelsesvarlige chef som de besøgende inspektorer.

Læs evt. mere om inspektorordningen her:

<http://sundhedsstyrelsen.dk/da/uddannelse/laeger-og-tandlaegers-videreuddannelse-inspektorordning>

Den uddannelsessøgende læge har medansvar for

- at få kendskab til målbeskrivelse og uddannelsesprogram
- at planlægge og afholde vejledersamtalerne som beskrevet
- at udarbejde din egen personlige uddannelsesplan sammen med din vejleder
- at føre løbende optegnelser i din logbog/portefølje
- din egen og dine kollegers læring og faglige udvikling
- at deltage i de uddannelses tilbud, der tilbydes i Enheden/ Institutionen
- at sikre attestation af dine opnåede kompetencer m.v.